

Průvodce Čínou 21. století

„Impulsion to Extremeness“, Chen Guang, 2008

Čínská historie pozpátku II.

- **2012**
 - předání moci mezi 4. a 5. generací (podzim)
 - aféra Bo Xilaie
 - přes 50% obyvatel ČLR žije ve městě
- **2011**
 - protesty ve Wukanu
 - 100 let od založení Republiky (1911)
 - proces s Ai Weiweiem
- **2010**
 - EXPO Shanghai 2010
 - Nobelova cena míru pro uvězněného Liu Xiaboa
- **2009**
 - výročí 60. let založení ČLR
 - nepokoje v Urumči
 - Čína je největším světovým vývozcem
- **2008**
 - vládní stimulační balík 586 miliard USD pro oživení krizí zasažené ekonomiky
 - otrava dětí mlékem obsahující melamin
 - **Letní olympijské hry Beijing 2008**
 - protesty při cestě olympijské pochodně z Řecka do ČRL
 - **nepokoje v Tibetu**
 - **zemětřesení v Sichuanu**
 - Kuomintang vítězí ve volbách na Taiwanu
- **2007**
 - zavedení povinného formuláře pro reinkarnaci *tulku*
 - nové pracovní právo následuje po odhalení stovky otroků v továrně na cihly
 - prezident Hu Jintao na inspekční cestě po 8 afrických zemích

- **2006**
 - dokončení vodního díla Tři soutěsky
- **2005**
 - „Anti-seccession Law“ namířený proti Taiwanu
- **2004**
 - Jiang Zemin odchází z vedení Ústřední vojenské komise
 - „3-16“ střelba na obhájce prezidentského postu na Taiwanu za DPP
- **2003**
 - vypuknutí epidemie SARS
 - vypuštění Shenzou 5, prvního čínského pilotovaného modulu
 - Hu Jintao zvolen prezidentem
- **2002**
 - Viceprezident Hu Jintao jmenován do čela KS Číny
- **2001**
 - Čína, Rusko a čtyři středoasijské státy zakládají Šanghajskou organizaci spolupráce (SCO) s důrazem na vzájemnou podporu v boji proti etnickému a náboženskému militarismu
 - Čína vstupuje do Světové obchodní organizace (WTO)
- **2000**
 - Na Taiwanu končí 50ti letá vláda Kuomintangu
- **1999**
 - masové protesty po bombardování čínského velvyslanectví silami NATO v Bělehradě
 - Falun Gong postaven jako nebezpečná sekta mimo zákon
- **1997**
 - navrácení Hongkongu Číně
 - smrt Deng Xiaopinga

- **1995**
 - střelba přes taiwanskou úžinu, na Taiwanu vítězí zvolen Lee Teng-hui
- **1992**
 - první pobočka řetězce McDonald's v Peking
 - 14. Kongres KS Číny vyhlásil za cíl reforem "socialistickou tržní ekonomiku"
- **1990**
 - v Shanghai a Shenzhen otevřena první čínská burzovní trh
- **1989**
 - Jiang Zemin přebírá moc, nahrazuje Zhao Ziyanga
 - stanné právo v Tibetu
 - Incident na náměstí Tiananmen
- **1987**
 - zrušení stanného práva na Taiwanu (od 1949)
- **1986**
 - odvolání Hu Yaobanga z vedení KS Číny, nahrazen Li Pengem
 - studentské protivládní demonstrace za podporu Hu Yaobanga
- **80. léta**
 - Nové forma podnikání – „Township and Village Enterprises“ a „Joint Venture“
 - „8 velikých“ – TV, lednička, stereo, fotoaparát, motocykl, nábytek, pračka, klimatizace
 - „Plná zodpovědnost domácností“ nahrazuje kolektivní výrobu a produkci
- **1980**
 - Vznik prvních 4 speciálních obchodních zón (SEZ) - Zhuhai, Xiamen, Shenzhen, Shantou
 - jmenování Hu Yaobanga předsedou vlády a Zhao Ziyanga předsedou Strany
 - Soudní proces s tzv. „Gangem čtyř“

2012

Xi Jinping

Li Keqiang

Hu Jintao

Wen Jiabao

Aféra Bo Xilai – Gu Kailai

- Předseda KS v Chongqingu (2007-2012)
- Ministr obchodu ČLR (2004-2007)
- Guvernér provincie Liaoningm (2000-2004)
- Starosta Dalianu (1992-2000)
- Hlavní tvář tzv. „Nové čínské levice“
- Oponent Wang Yanga a Wen Jiabaa
- Kandidát na člena stálého výboru politbyra ÚV KS Číny (2012)

2011

Obsazení Wukanu

- vesnice v provincii Guangdong
- lokální vláda prodala půdu developerům
- obyvatelé obsadili vládní úřad a policii (medializováno)
- provinční vláda (Wang Yang) tento postup legalizoval

Ai Weiei

- slavný čínský umělec a kritik vlády
- spoluautor „Ptačího hnízda“
- zadržen a obžalován z daňových úniků
- propuštěn do domácího vězení

2010

Liou Xiaobo

- prominentní čínský disident
- klíčová postava protestů v roce 1989
- držitel Nobelovi ceny za mír 2010
- 4x vězněn, naposledy
2009-2020
- hlavní spoluautor
Charity 08

2009

Nepokoje v Urumči

- hlavní město autonomní oblasti Xinjiang obývané nehanskými, muslimskými etniky
- Střety mezi Hany a Ujgury, zasahuje policie a armáda, izoluje na několik měsíců celou provincii
- Poprvé širší povědomí o etnickém separatismu v této oblasti na západě i mezi Číňany

2008

Olympiáda – Beijing 2008

- rok plný napětí zakončený velkým úspěchem
- LOH prezentovány jako vrchol vývoje od roku 1989
- Čína získala 51 zlatých medailí (USA jen 36)
- Obavy z bojkotu zahajovacího ceremoniálu, teroristických útoků, protestů, smogu, kolapsu infrastruktury...
- radikální proměna Pekingu (letišť, stadióny, metro, parky)

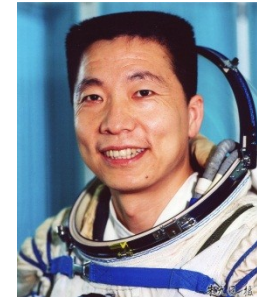
Zemětřesení v Sichuanu

- 12.5.2008 Wenchuan – 68.000 mrtvých

Nepokoje v Tibetu

- 14.3.2008 Lhasa
- medializované násilnosti na Hanech a Huiích

- **2006**
 - dokončení vodního díla Tři soutěsky
- **2005**
 - „Anti-seccession Law“ namířený proti Taiwanu
- **2004**
 - Jiang Zemin odchází z vedení Ústřední vojenské komise
 - „3-16“ střelba na obhájce prezidentského postu na Taiwanu za DPP
- **2003**
 - vypuknutí epidemie SARS
 - vypuštění Shenzou 5, 1. čínského pilotovaného vesmírného modulu
 - Hu Jintao zvolen prezidentem
- **2002**
 - Viceprezident Hu Jintao jmenován do čela KS Číny
- **2001**
 - Čína, Rusko a čtyři středoasijské státy zakládají Šanghajskou organizaci spolupráce (SCO) s důrazem na vzájemnou podporu v boji proti etnickému a náboženskému militarismu
 - Čína vstupuje do Světové obchodní organizace (WTO)
- **2000**
 - Na Taiwanu končí více než 50ti letá vláda Kuomintangu (od roku 1949)
 - Zvolení Chen Shuibiana za Demokratickou pokrokovou stranu prezidentem
- **1999**
 - masové protesty po bombardování čínského velvyslanectví silami NATO v Bělehradě
 - Falun Gong postaven jako nebezpečná sekta mimo zákon
- **1997**
 - navrácení Hongkongu Číně
 - smrt Deng Xiaopinga, otec čínských ekonomických reforem

- **1995**
 - střelba přes taiwanskou úžinu
 - na Taiwanu vítězí zvolen Lee Teng-hui
- **1992**
 - první pobočka řetězce McDonald's v Peking
 - 14. Kongres KS Číny vyhlásil za cíl reforem “socialistickou tržní ekonomiku
- **1990**
 - v Shanghai a Shenzhenu otevřena první čínská burzovní trh
- **1989**
 - Jiang Zemin přebírá moc, nahrazuje Zhao Ziyanga
 - stanné právo v Tibetu
 - Incident na náměstí Tiananmen
- **1987**
 - zrušení stanného práva na Taiwanu (od 1949)
- **1986**
 - odvolání Hu Yaobanga z vedení KS Číny, nahrazen Li Pengem
 - studentské protivládní demonstrace za podporu Hu Yaobanga
- **80. léta**
 - nové forma podnikání – „Township and Village Enterprises“ a „Joint Venture“
 - „8 velikých“ – TV, lednička, stereo, fotoaparát, motocykl, nábytek, pračka, klimatizace
 - „Plná zodpovědnost domácností“ nahrazuje kolektivní výrobu a produkci
- **1980**
 - vznik prvních 4 speciálních obchodních zón (SEZ):
Zhuhai, Xiamen, Shenzhen, Shantou
 - jmenování Hu Yaobanga předsedou vlády
a Zhao Ziyanga předsedou Strany
 - Soudní proces s tzv. „Gangem čtyř“

Celkové trendy 1980-2012

- Průměrný růst ekonomiky o 9,5%
- Masivní nárůst HDP (z 700 miliard USD v roce 1980 na 20.000 miliard USD v roce 2010)
- Radikální snížení počtu obyvatel žijících v chudobě (85% v roce 1981, 16% v roce 2005 (< \$1.25/den))
- Zvyšování obyvatelstva žijícího ve městě (>50% 2012)
- Zvyšování sociálních rozdílů ve společnosti
- Stabilizace populačního boomu, stárnutí populace
- Obrovské znečištění životního prostředí, oficiální trend hledání cest udržitelného rozvoje
- Hledání nových trhů (Afrika, BRIC) a zdrojů (energetických, vodních, surovinových, potravinových)